

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

RAPORT
z przeprowadzenia I tury konsultacji
społecznych
projektu Miejskiego Planu Adaptacji do
zmian klimatu dla Miasta Chełm

Chełm 2026

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Organizator:

Miasto Chełm
ul. Lubelska 65
22-100 Chełm

Wykonawca:

LEMITOR Ochrona Środowiska Sp. z o.o.
ul. Jana Długosza 40
51-162 Wrocław

Zespół autorski:

mgr inż. Przemysław Lewicki
dr Paweł Binkiewicz
mgr inż. Dominika Sobocińska
mgr Lidia Kasperczyk
mgr inż. Aleksandra Sarnowska
mgr inż. Katarzyna Stadnik
mgr Zuzanna Szymków
mgr inż. Joanna Woźniak
inż. Ewelina Zajda

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

1. Informacje ogólne

Konsultacje społeczne projektu dokumentu pn. „Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla miasta Chełm” zostały ogłoszone na podstawie art. 30 ust. 1 oraz art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, które przewidują kompetencję organu wykonawczego gminy do prowadzenia spraw gminy oraz możliwość przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami w sprawach istotnych dla wspólnoty samorządowej. Jednocześnie podstawę prawną zapewnienia udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów o charakterze środowiskowym i strategicznym stanowi art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, który nakłada obowiązek zapewnienia mieszkańcom możliwości zapoznania się z dokumentacją oraz składania uwag i wniosków.

Przeprowadzenie konsultacji wynika również z Uchwały Nr LXXXII/659/23 Rady Miasta Chełm z dnia 28 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu, jak również z Uchwały Nr XLIV/383/21 Rady Miasta Chełm z dnia 29 lipca 2021 r. określającej zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta. Wskazane akty prawne stanowią podstawę do prowadzenia działań partycypacyjnych oraz zobowiązują organ wykonawczy do zapewnienia mieszkańcom możliwości udziału w procesie planowania strategicznego.

I turę konsultacji społecznych projektu Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Chełm przeprowadzono na podstawie Zarządzenia Nr 859/26 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 12 lutego 2026 r. w okresie od dnia 16 lutego 2026 r. do dnia 9 marca 2026 r. Konsultacje miały charakter otwarty i były skierowane do mieszkańców miasta oraz innych interesariuszy.

Informacje o dacie rozpoczęcia konsultacji społecznych, formach, w jakich były prowadzone oraz projekt części diagnostycznej Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Chełm opublikowane zostały 12 lutego 2026 r. na stronie Miasta Chełm (<https://samorzad.gov.pl/web/miasto-chelm>), w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Chełm w zakładce „Konsultacje społeczne” oraz pod adresem: <https://chelm.konsultuje.pl>.

Proces konsultacyjny obejmował kilka form udziału społecznego, umożliwiających szerokie zaangażowanie mieszkańców. W szczególności przewidziano możliwość składania uwag do części diagnostycznej dokumentu za pomocą formularza konsultacyjnego w formie papierowej oraz elektronicznej, w tym poprzez dedykowaną platformę internetową. Mieszkańcy mogli również wziąć udział w badaniu ankietowym dotyczącym propozycji działań adaptacyjnych, którego celem było poznanie oczekiwań społecznych w zakresie kierunków rozwoju miasta w kontekście zmian klimatu.

Dodatkowo w ramach konsultacji zorganizowano spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami i interesariuszami, które odbyło się w dniu **5 marca 2026 r. o godzinie 16:00** w siedzibie Urzędu Miasta Chełm przy ul. Lubelskiej 65, w sali nr 1. Spotkanie to

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

stanowiło element dialogu bezpośredniego i umożliwiło przedstawienie założeń dokumentu oraz zebranie opinii w formie ustnej.

2. Uczestnicy spotkania

Spotkanie konsultacyjne odbyło się z udziałem przedstawicieli podmiotu opracowującego projekt Miejskiego Planu Adaptacji, reprezentujących firmę Lemitor Ochrona Środowiska Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, działającą na zlecenie Miasta Chełm. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele Urzędu Miasta Chełm, odpowiedzialni za koordynację procesu konsultacyjnego.

W konsultacjach uczestniczyli mieszkańcy Miasta Chełm, przy czym aktywny udział w dyskusji wzięło dwóch mieszkańców, którzy zgłosili szczegółowe uwagi i wnioski dotyczące zarówno diagnozy, jak i proponowanych kierunków działań adaptacyjnych. Uczestnictwo mieszkańców miało charakter dobrowolny i stanowiło realizację zasady partycypacji społecznej w procesie planowania strategicznego.

Obecność mieszkańców umożliwiła bezpośrednią wymianę opinii oraz identyfikację kluczowych problemów i oczekiwań społecznych w zakresie adaptacji miasta do zmian klimatu. Zgłoszone w trakcie spotkania uwagi stanowią istotny wkład w dalsze prace nad dokumentem i będą analizowane na etapie opracowywania części programowej Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Chełm.

3. Przedmiot i przebieg spotkania

Spotkanie konsultacyjne zostało zorganizowane w celu przedstawienia wyników diagnozy opracowywanej na potrzeby projektu Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Chełm oraz zebrania opinii, uwag i wniosków mieszkańców. W trakcie spotkania przedstawiciele Wykonawcy zaprezentowali podstawowe zagadnienia związane ze zmianami klimatu, wskazując na ich charakter, przyczyny oraz obserwowane i prognozowane skutki. Omówiono zarówno naturalne, jak i antropogeniczne czynniki wpływające na zmiany klimatu, a także wyjaśniono różnice pomiędzy działaniami mitygacyjnymi, a działaniami adaptacyjnymi, których celem jest dostosowanie się do skutków tych zmian.

W dalszej części spotkania przedstawiono założenia oraz cel opracowywanego dokumentu, jakim jest wsparcie miasta w przygotowaniu się na skutki zmian klimatu poprzez identyfikację zagrożeń, ocenę wrażliwości oraz zaplanowanie odpowiednich działań adaptacyjnych. Zaprezentowano również źródła danych wykorzystanych w analizie, w tym scenariusze klimatyczne oraz narzędzia analityczne umożliwiające prognozowanie zmian w długim horyzoncie czasowym.

Szczegółowo omówiono wyniki diagnozy dla Miasta Chełm, wskazując na obserwowane i prognozowane trendy klimatyczne, w szczególności wzrost średnich temperatur oraz liczby dni upalnych, zmiany w charakterze opadów atmosferycznych polegające na zwiększeniu ich intensywności przy jednoczesnym wydłużaniu okresów bezopadowych, a także związane z tym ryzyka występowania susz oraz podtopień. Zwrócono uwagę na wpływ tych zjawisk na funkcjonowanie

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

miasta, w tym na mieszkańców, zwłaszcza grupy wrażliwe oraz na infrastrukturę techniczną i obszary przyrodnicze.

W ramach prezentacji przedstawiono także przykładowe działania adaptacyjne, które mogą zostać wdrożone na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju infrastruktury błękitno-zielonej, takiej jak ogrody deszczowe, zbiorniki retencyjne, parki kieszonkowe czy inne formy zwiększania udziału zieleni w przestrzeni miejskiej. Podkreślono znaczenie tych działań dla poprawy mikroklimatu, retencji wody oraz jakości życia mieszkańców.

Na zakończenie części prezentacyjnej omówiono harmonogram dalszych prac nad dokumentem oraz poinformowano uczestników o możliwości dalszego udziału w procesie konsultacji poprzez wypełnienie ankiety udostępnionej przez Urząd Miasta. Po zakończeniu prezentacji odbyła się dyskusja, w trakcie której mieszkańcy zgłaszali swoje uwagi, spostrzeżenia oraz propozycje dotyczące zarówno diagnozy, jak i kierunków działań adaptacyjnych.

4. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w trakcie spotkania

Wypowiedzi uczestników dotyczyły przede wszystkim zagadnień związanych z funkcjonowaniem zieleni miejskiej, gospodarką wodną, jakością powietrza, transportem oraz poziomem świadomości społecznej w zakresie zmian klimatu.

W szczególności poruszono kwestie związane z pogarszającą się jakością powietrza w mieście, potrzebą wyznaczenia i ochrony korytarzy przewietrzania oraz koniecznością podejmowania działań ograniczających emisję zanieczyszczeń. Zwrócono również uwagę na funkcjonowanie łąk kwietnych, które zdaniem jednego z mieszkańców są niewłaściwie utrzymane i wymagają poprawy zarówno pod względem estetycznym, jak i organizacyjnym, w tym poprzez wprowadzenie tablic edukacyjnych wyjaśniających ich rolę i znaczenie.

Istotnym tematem dyskusji były także zagadnienia związane z zagospodarowaniem wód opadowych oraz potrzebą wdrażania rozwiązań retencyjnych, a także propozycje dotyczące wprowadzenia strefy czystego transportu jako jednego z narzędzi ograniczania emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych. W trakcie spotkania podkreślano również znaczenie działań informacyjnych i edukacyjnych jako elementu wspierającego wdrażanie rozwiązań adaptacyjnych.

Zgłoszone uwagi odzwierciedlają zarówno doświadczenia mieszkańców w codziennym funkcjonowaniu miasta, jak i ich oczekiwania wobec działań podejmowanych przez samorząd. Szczegółowe zestawienie zgłoszonych uwag wraz z ich uzasadnieniem oraz proponowanym sposobem uwzględnienia przedstawiono w tabeli poniżej.

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w trakcie spotkania konsultacyjnego wraz ze sposobem ich uwzględnienia

Lp.	Obszar tematyczny	Treść uwagi (syntetycznie)	Uzasadnienie	Sposób uwzględnienia uwagi
1	Jakość powietrza	Wskazano na problem złej jakości powietrza w mieście oraz potrzebę podjęcia skuteczniejszych działań ograniczających emisję zanieczyszczeń, w tym w oparciu o istniejący lokalny system monitoringu.	Zła jakość powietrza wpływa negatywnie na zdrowie mieszkańców oraz komfort życia.	Częściowo uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Dokument przewiduje działania pośrednie (zieleni, korytarze przewietrzania, transport – działania 9–11, 14, 17–19).
2	Korytarze przewietrzania	Wskazano potrzebę wyznaczenia i zachowania korytarzy przewietrzania miasta w kontekście przekroczeń norm jakości powietrza i ograniczonej cyrkulacji.	Korytarze poprawiają wymianę powietrza i ograniczają kumulację zanieczyszczeń oraz przegrzewanie miasta.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Działanie 14 wprost odnosi się do wyznaczenia i ochrony korytarzy, dodatkowo wspierane zapisami planistycznymi (działanie 1).
3	Zieleń miejska – łąki kwietne	Zwrócono uwagę, że łąki kwietne są niewłaściwie utrzymywane, zarastają, ograniczają widoczność na drogach oraz wymagają poprawy estetyki.	Niewłaściwe utrzymanie obniża walory estetyczne i przyrodnicze oraz powoduje negatywny odbiór społeczny.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Działania 9, 10 i 13 dotyczą rozwoju i przekształcania zieleni, jednak brak szczegółowych standardów utrzymania łąk kwietnych.
4	Edukacja ekologiczna	Podkreślono potrzebę prowadzenia edukacji mieszkańców oraz pracowników odpowiedzialnych za zieleni miejską w zakresie funkcji i zasad utrzymania łąk kwietnych.	Brak wiedzy mieszkańców powoduje niezrozumienie funkcji łąk i negatywne opinie.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Działania 20 i 21 przewidują edukację i działania informacyjne wśród mieszkańców.
5	Gospodarka wodami opadowymi	Wskazano na potrzebę lepszego gospodarowania wodami opadowymi, w tym obawy mieszkańców dotyczące funkcjonowania ogrodów deszczowych oraz ich wpływu na bezpieczeństwo sanitarne.	Problem podtopień oraz marnowania wody opadowej.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Szeroki zakres działań (1, 5–9,

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

				16) obejmuje retencję, infiltrację i rozwój błękitno-zielonej infrastruktury.
6	Transport	Zgłoszono postulat wprowadzenia strefy czystego transportu oraz wskazano, że obecna komunikacja miejska nie spełnia oczekiwań mieszkańców i wymaga poprawy.	Ograniczenie emisji z transportu i poprawa jakości powietrza.	Częściowo uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Uwzględniono rozwój transportu publicznego i rowerowego (17-19).
7	Błękitno-zielona infrastruktura	Wskazano na potrzebę zwiększania udziału zieleni i rozwiązań błękitno-zielonej infrastruktury, takich jak parki kieszonkowe i ogrody deszczowe, przy jednoczesnej potrzebie lepszego informowania o ich funkcjonowaniu.	Poprawa mikroklimatu, retencji i jakości życia.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Kompleksowo ujęte w działaniach 5-9.
8	Powierzchnie uszczelnione	Zwrócono uwagę na problem nadmiernego uszczelnienia powierzchni w mieście, co powoduje przegrzewanie przestrzeni i obniżenie komfortu jej użytkowania.	Przyczynia się do podtopień i przegrzewania miasta.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne Działania 7 i 8 przewidują rozszczelnianie i nawierzchnie przepuszczalne.
9	Ochrona przeciwpowodziowa	Wskazano na powtarzające się podtopienia oraz problemy związane z gospodarką wodną, w tym zarządzaniem ciekami, a także brak wpływu mieszkańców na decyzje instytucjonalne.	Rosnąca liczba intensywnych opadów.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Działania 3, 5 i 9 bezpośrednio odpowiadają na problem.
10	Zieleń miejska	Podkreślono potrzebę zwiększenia ilości zieleni, szczególnie w centrum miasta, gdzie występuje deficyt cienia i przegrzewanie przestrzeni.	Zieleń poprawia mikroklimat i jakość życia.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Działania 9-11 obejmują rozwój i ochronę zieleni.
11	Planowanie przestrzenne	Zwrócono uwagę na konieczność uwzględniania zmian klimatu w planowaniu przestrzennym oraz podejmowania długofalowych działań inwestycyjnych.	Brak odpowiednich zapisów zwiększa ryzyko błędnych decyzji inwestycyjnych.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Działanie 1 wprost odpowiada na uwagę.
12	Partycypacja i edukacja	Wskazano na potrzebę zwiększenia zaangażowania mieszkańców, poprawy komunikacji oraz edukacji	Niska świadomość ogranicza skuteczność działań adaptacyjnych.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

		w zakresie planowanych działań adaptacyjnych w celu ograniczenia oporu społecznego.		adaptacyjne. Działania 20 i 21 obejmują edukację i działania społeczne.
13	Komfort termiczny	Zgłoszono problem pogarszającego się komfortu termicznego w mieście, szczególnie w okresach upałów.	Fale upałów pogarszają warunki życia mieszkańców.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Działania 9 i 15 odpowiadają na problem
14	Infrastruktura miejska	Zwrócono uwagę na konieczność dostosowania infrastruktury miejskiej do zmian klimatu oraz na brak jasnej informacji o kierunkach i efektach prowadzonych inwestycji.	Obecna infrastruktura jest niewystarczająco odporna.	Uwzględniono w ramach części programowej MPA obejmującej działania adaptacyjne. Działanie 16 dotyczy adaptacyjnej modernizacji.
15	Systemy energetyczne / infrastruktura techniczna	Wskazano możliwość wykorzystania energii odpadowej z zakładu przemysłowego do celów grzewczych, np. dla osiedli mieszkaniowych.	Możliwość poprawy efektywności energetycznej i redukcji emisji.	Nie uwzględniono. Brak działań odnoszących się do tego typu inwestycji. Przedsięwzięcie wykracza poza zakres planu adaptacji.

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

5. Podsumowanie ankiet i formularzy przedłożonych w trakcie konsultacji

W wyniku przeprowadzonych konsultacji przedłożone zostały 24 ankiety i 2 formularze konsultacyjne. Drogą elektroniczną wpłynęły oba formularze konsultacyjne i 21 ankiet, 3 wypełnione zostały w wersji papierowej.

Na pytanie *Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pan/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?* zdecydowanie najwięcej osób wskazało na:

- ✓ Brak zauważalnych czterech pór roku,
- ✓ Pogorszenie jakości powietrza,
- ✓ Podwyższenie się temperatury ogółem w ciągu roku,
- ✓ Zmniejszenie się ilości opadu ogółem w ciągu roku,
- ✓ Częstsze występowanie gwałtownych zjawisk atmosferycznych (nawalne deszcze, silne wiatry).

Główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w Mieście Chełm to zdaniem respondentów:

- ✓ Ulewne deszcze,
- ✓ Powodzie miejskie - rozumiane jako powodzie powodowane krótkotrwałymi, silnymi deszczami nawalnymi, które występując w obszarze zabudowanym powodować mogą okresowe podtopienia i gromadzenie się wód,
- ✓ Fale upałów,
- ✓ Susze

Na pytanie *Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?* najwięcej osób wskazało na centrum miasta oraz osiedla Cementowni i Rejowiecka.

Mieszkańcy Chełma biorący udział w ankiecie są zgodni co do tego, że wszystkie rozwiązania są ważne w przystosowaniu miasta do zmian klimatu, z naciskiem na te wykorzystujące przyrodę.

Przy pytaniu *Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w mieście?* zdecydowana większość respondentów (20 ankiet) wskazała na niedostateczną lub dostateczną ilość zieleni. Pozostali uznali, że w mieście jest bardzo dużo zieleni lub jej ilość jest wystarczająca.

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zdaniem osób biorących udział w ankiecie większego zazielenienia wymagają centrum miasta, Pl. Łuczkowskiego, deptak przy ul. Lwowskiej, skwery miejskie, Plac Gdański, Al. 3 Maja, ulica Rejowiecka, osiedle Zachód, ulica Przemysłowa, Lubelska, Szpitalna oraz Plac Dworcowy.

4. Na pytanie *Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?* mieszkańcy wskazali:

- ✓ Sadzenie drzew i krzewów w możliwie największej ilości,
- ✓ Tworzenie nowych parków w tym tzw. parków kieszonkowych na terenie miasta,
- ✓ Tworzenie elementów zielonej infrastruktury np. obsadzenie pnączami (budynków szczególnie tych użyteczności publicznej, ekranów akustycznych, inne),
- ✓ Pozostawienie i otoczenie szczególną opieką istniejących drzewostanów,
- ✓ Lepsza pielęgnacja istniejących terenów zielonych,
- ✓ Tworzenie ogrodów społecznych i działek miejskich,
- ✓ Lepsza pielęgnacja istniejących terenów zielonych.

Z propozycji działań adaptacyjnych do zrealizowania w mieście wskazano:

- ✓ Zacienienie Pl. Łuczkowskiego,
- ✓ Odbetonowanie i zazielenienie deptaka przy ul. Lwowskiej, Pl. Gdańskiego,
- ✓ Pnącza na ekranach wzdłuż ul. Rejowieckiej,
- ✓ Ogrody deszczowe, łąki kwietne na terenie miasta,
- ✓ Odbetonowanie i zazielenienie Parku XXX-lecia,
- ✓ Pasy zieleni wzdłuż ulic i ciągów pieszych,
- ✓ Murale antyśmogowe, parki kieszonkowe, ogrody społeczne,
- ✓ Likwidacja betonowych placów, ogrody botaniczne np. na Górcze Chełmskiej,
- ✓ Zagospodarowanie doliny Uherki, wzbogacenie o nasadzenia zieleni,
- ✓ Zazielenienie parków istniejących na osiedlach mieszkaniowych,
- ✓ Zagospodarowanie terenów zielonych przy ul. Pocztowej, Sybiraków,
- ✓ Ogrody społeczne na terenie poszczególnych osiedli,
- ✓ Budowa ogrodów deszczowych przy szkołach, urzędach i wzdłuż ulic,
- ✓ Zwiększanie zieleni i przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła,

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- ✓ Tworzenie mikroparków, wymiana betonowych placów na powierzchnie częściowo biologicznie czynne,
- ✓ Zakładanie ogrodów deszczowych i niecek retencyjnych w pasach drogowych,
- ✓ Wspieranie zielonych dachów i zielonych ścian na budynkach publicznych i prywatnych.

Uwagi i sugestie mieszkańców stanowią istotny wkład w dalsze prace nad dokumentem i będą analizowane na etapie opracowywania części programowej Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Chełm.

I ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA CHEŁM

/-/ Radosław Wnuk